

ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ЗМІ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ В ЗЗСО

У статті обґрунтовується актуальність використання матеріалів ЗМІ в навчанні англійськомовних фразеологічних одиниць у профільних класах в ЗЗСО. Розглядаються особливості використання матеріалів ЗМІ для формування мовленнєвої компетенції учнів, а також наводяться конкретні приклади використання матеріалів ЗМІ на уроках англійської мови.

Ключові слова: фразеологічні одиниці, ЗМІ, старшокласники, мовленнєва компетенція.

The article substantiates the relevance of using media materials in teaching English phraseological units at the senior stage in general secondary education. The features of using mass media materials for the formation of students' speech competence are considered, and specific examples of using mass media materials in English lessons are given.

Key words: phraseological units, mass media, senior pupils, speech competence.

Фразеологічні одиниці (ФО) є важливою частиною сучасної англійської мови. Вони зазвичай використовуються в розмовній та офіційній мовах, і знання їх є важливим для ефективного спілкування англійською.

Проте викладати ФО досить складно, оскільки фразеологічна одиниця є семантичною одиницею з переносним значенням, розкриття якої вимагає глибокого розуміння контексту. Крім того, вона часто має кілька значень, які іноді змінюються залежно від контексту. У зв'язку з цим нам потрібно знайти ефективні способи навчання таких одиниць. Одним із таких методів є використання медіа-матеріалу.

Відомі українські дослідники Іванова Л. М., Скрипченко Н. М., Гавриленко О. В. [1, 2] та інші у своїх наукових статтях обговорювали питання використання медіа-матеріалів (мас-медіа) у навчанні одиниць англійської експресії на старшому етапі середньої освіти. Вони описували інноваційні методи та підходи до використання матеріалів ЗМІ в освіті та наводили різноманітні аргументи на користь такого підходу.

Новітня цифрова доба зі своїми можливостями дає змогу існувати людині у відповідності з вимогами сучасності. З цього виходить, що учні старшого віку не мотивують себе до систематичної роботи, якщо вони не взаємодіють з певними видами технологій, програм та інтернет-ресурсів. Учень краще засвоює матеріал коли є активним суб'єктом пізнання. Таким

чином, учитель може використовувати матеріали ЗМІ на уроках англійської мови як спосіб заохочення та підвищення мотивації учнів.

Підґрунтям до керування мотиваційними процесами у сучасній методиці навчання іноземних мов у профільних класах є навчальні стратегії та прийоми, які надалі використовуються в практичній діяльності (особливо в груповій) та розвивають процес обміну вміннями та навичками.

Медіа матеріали є доречним та цікавим джерелом для вивчення ФО. Учні можуть бачити ФО в контексті, в якому її вживають носії мови. До того ж, медіа-матеріали допомагають учням розширити свій словниковий запас і поглибити загальне розуміння англійської мови [3].

Під час планування уроку із застосуванням матеріалів ЗМІ слід добирати матеріали у відповідності з віковими та психологічними особливостями, інтересами та уподобаннями учнів, рівню їхніх знань, сформованих умінь та навичок. Важливо знайти спільну тему, яка буде цікава всьому учнівському колективу, спільно для хлопців і дівчат, так як учні профільних класів вже є на етапі формування особистості і відтак мають своє коло зацікавлень або тільки перебувають у процесі пошуку. На цьому етапі вчитель може проаналізувати рівень інтересу учнів до загальної теми заняття й надалі підібрати медіа-матеріали, що будуть якнайкраще доповнювати його. До прикладу, це можуть бути матеріали на психологічні та соціальні теми (навчання, відносини, дружба, стосунки з батьками), або ті, що пов'язані з творчістю, саморозвитком, наукою та медіа, фінансовою грамотністю, блогінгом, тобто те, що найбільше цікавить сучасних учнів профільних класів.

Використовуючи медіа-матеріали для вивчення ФО, важливо враховувати їхні особливості. Медіаматеріали можуть бути дуже складними для розуміння, тому їх слід підбирати відповідно до рівня володіння англійською мовою учнів [4, 5]. Крім того, важливо забезпечити учнів необхідними лінгвістичними знаннями для розуміння медіаматеріалів.

Структура заняття з використанням медіаматеріалів має відповідати його типу, меті, завданням і цілям й у подальшому проводитись за чітко побудованою методикою з урахуванням принципів дотримання дидактичних норм. Використання матеріалів ЗМІ формують та розвивають в учнів профільних класів як галузеву соціокультурну так і загальні компетенції.

Варто зазначити, що наразі такі завдання як переказ або переклад статей учням не актуальні, позаяк вони зацікавлені в інтерактивних парних та / або групових видах діяльності (обговорення, рольові ігри, колективні дискусії, брифінги, мозковий штурм, круглий стіл, презентації тощо) [1, 199 – 200].

Ось кілька прикладів того, як доцільно використовувати медіа-матеріали у процесі навчання англійської мови на уроках у профільних класах.

Сприйняття та засвоєння фразеологічних одиниць може відбуватись під час перегляду відео та/або прослуховування аудіоматеріалу. Учні можуть побачити ФО “в дії” та почути, як її використовують носії мови.

Наприклад, учні мають подивитися новини чи музичні відео та переглянувши їх, зафіксувати та з'ясувати разом з вчителем, що означає ФО і контекст, у якому вони використовуються.

При прочитанні газетних чи журнальних статей, споріднених до учнівських інтересів, учні не лише візуально сприймають текстовий матеріал, де зустрічаються фразеологічні одиниці, а також розширюють свою лінгвокультурну компетенцію. Таким чином, учні сприймають ФО в лінгвістичному контексті, тематично близькому до їх власного життя.

Опрацювання газетних та журнальних статей передбачає спільну роботу вчителя та учнівської аудиторії. Спочатку учні самостійно читають запропоновані матеріали, які були відібрані вчителем відповідно до рівня володіння мовою та тематикою заняття. На наступному етапі учні разом з вчителем встановлюють фразеологічні одиниці, які було використано автором, опрацьовують та аналізують лінгвістичне оточення фразеологічної одиниці, встановлюють роль фразеологічної одиниці у текстотворенні.

Перегляд телешоу та кінофільмів, з одного боку, є більш привабливим та цікавим матеріалом для сприйняття учнів, а з другого боку, вимагає додаткових зусиль від учнів під час зорового та аудіального сприйняття. Алгоритм відпрацювання дуже схожий на роботу з друкованими мас-медійними матеріалами, адже на першому етапі вимагає самостійного опрацювання відеоматеріалу учнем, а на наступному передбачає колективну роботу під керівництвом вчителя.

Отже, використання медіаматеріалів у навчанні англійської мови може зробити предмет цікавішим та ефективнішим. Ці матеріали дозволяють учням побачити фразеологічні одиниці в реальному контексті, а також покращити розуміння англійської мови в цілому. Для успішного використання медіа ресурсів в освітньому процесі, необхідно обирати матеріали, які відповідають конкретним навчальним цілям, а також враховувати методичні рекомендації для ефективного використання на уроках англійської мови.

Використання матеріалів ЗМІ в навчанні ФО є обґрунтованим та корисним, оскільки допомагає організувати цікавий та мотивуючий навчальний процес, розвиває мовні уміння та сприяє формуванню медіаграмотності учнів. Такий підхід може бути корисним для вчителів англійської мови на профільному етапі навчання та сприяти покращенню якості освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гришкова Р. О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Р. О. Гришкова. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 220 с.

2. Іванова Л. М. Використання матеріалів ЗМІ в навчанні фразеологічних одиниць англійської мови на старшому етапі навчання. *Острозька академія. Серія. Філологічні науки*. 2012. № 37. с. 5–11 .

3. Скрипченко Н. М. Використання матеріалів ЗМІ в навчанні англійської мови на старшому етапі. *Острозька академія. Серія. Філологічні науки*. 2013. № 39. с. 15–22.

4. Tomlinson B., Ball Ch. *Using Media for Language Learning*. 2009. 224 p.

5. Nunan D. *The Use of Media in Language Learning*. 2003. 182 p.

6. Morgan M. *Media and Language Teaching*. 2012. 220 p.

Науковий керівник кандидатка філологічних наук, доцентка Просяннікова Я.М.